

РЕШЕНИЕ

№ 882

гр. Варна, 13.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Светла В. Пенева

Членове: Красимир Т. Василев
Мирела Огн. Кацарска

при участието на секретаря Цветелина Н. Цветанова
като разгледа докладваното от Красимир Т. Василев Въззивно гражданско дело № 20233100500969 по описа за 2023 година

Производството е въззивно и е образувано е по въззивна жалба от **Б. Б. Б.**, чрез адв.А. против Решение № 260027 от 08.03.2023 година, постановено по гр.дело № 5309/2012 година, с което е допуснато поправка на ОФГ в Решение № 260443 от 30.11.2022 година по същото дело.

Според жалбата решението се явява неправилно и не почива на никакви законови разпоредби.Излага се, че не е налице основание да допускане на ОФГ, доколкото отсъстват предпоставките за това.Според жалбата съдът погрешно е квалифицирал жалбата по реда на чл.247 от ГПК, като се касае за приложението на чл.248 от ГПК.По същество искането е решението да бъде отменено и да се постанови ново, което да отхвърли молбата.

По делото е депозиран отговор от страна на адв.А., като процесуален представител на Д. К. Д., с която се настоява съдът да остави жалбата без уважение.

Постъпила е и **Частна жалба от Б. Б. Б.**, чрез адв.А. против Разпореждане № 260230 от 14.02.2023 година, с което е оставено без уважение искането му за издаване на изпълнителен лист.Според жалбата Разпореждането е неправилно и не отчита законови разпоредби, конкретно тези на чл.226 и чл.429 от ГПК.Твърди се, че неиздаването на ИЛ би могло да доведе до положение, в което неговия процесуален субституент няма да се снабди с ИЛ и това би ограничило възможността на молителя да участва в Изпълнителен процес, като защити правата си.По същество искането е

атакуваното разпореждане да бъде отменено и се издаде ИЛ в полза на Б. Б. Б..

Против частната жалба са постъпили отговори от страна на адв.А., като процесуален представител на Д. К. Д. и адв.Л., като процесуален представител на С. З. С., с които те намират, че разпореждането се явява правилно и настояват да се потвърди.

Пред въззивния съд страните не са направили доказателствени искания.

За да се произнесе по спора ВОС намери за установено следното:

От материалите по делото става ясно, че производството е делбено, във фазата на извършване и касае Дворно място, находящо се в *** , ведно с находящите се в него постройки, подробно описани в решението, при квоти: $\frac{3}{4}$ ид. части за З.Д.А.; $\frac{1}{4}$ ид. част за Д. К. Д., а по отношение на Гаража – $\frac{1}{2}$ ид. част за З.А. и $\frac{1}{2}$ ид. част за Д. К..

Установено по делото е още, че след смъртта на своя праводател З.Д.А., в процеса е била конституирана и неговата дъщеря С. З. С., която се е разпоредила с частта на З.А., в полза на Б. Б. Б.. Последния е бил конституиран в качеството на трето лице.

С молба от 30.08.2012 година – вж.л.49, Д. К. Д. се е обърнала към ВРС да бъде освободена от заплащането на такси и разноски по делото, като е представила и нужните доказателства за това.

С Определение № 12 949 от 31.08.2012 година съдът е освободил Д. К. Д. от заплащането на такси и разноски по делбеното производство.

Видно е от Решение № 260443 от 30.11.2022 година, че процесните недвижимостти са били изнесени на публична продан, като е бил отхвърлен предявения от Д. Д. иск с правно основание чл.30 ал.3 от ЗС против С. З. С.. Със същото решение съдът е разпоредил Д. Д. да заплати д.т. съобразно дела си в размер на 530 лева, както и д.т. по иска за сметки в размер на 160 лева.

По молба на същата, с Решение № 260027 от 08.03.2023 година съдът е допуснал поправка на ОФГ в Решение № 260443 от 30.11.2022 година и отменил същото, като е съобразил, че молителката е била освободена от заплащането на такси и разноски в делбения процес.

Настоящата инстанция съобрази изискванията отразени в закона, водещи като последица поправка на очевидна фактическа грешка. Такава е всяко несъответствие между формираната воля на съда и нейното външно изразяване. В конкретния случай съдът е допуснал пропуск, т.к. е присъдил д.т. сумата от 530 лева – държавна такса съразмерно на дела, както и д.т. по иска за сметки в размер на 160 лева, без да съобрази че с Определение № 12 949 от 31.08.2012 година съдът е освободил Д. К. Д. от заплащането на такси и разноски по делбеното производство. Подобни искания могат да се отправят, когато са налице основания за поправка в диспозитива на решението. Правото да иска поправка на очевидна фактическа грешка е на страните в процеса, или по почин на съда. Необосновани са вижданията на

молителя, че в случая се касае за нормата на чл.248 от ГПК – тази разпоредба винаги е свързана с разноските на страните, а не с поправка на ОФГ.Ето защо, съдът приема, че решението се явява правилно и следва да бъде потвърдено, т.к. в него се отразява действителната воля на съда, съобразена с най – вече с факта, че Д. К. Д. е освободена от внасянето на такси и разноски в делбения процес.

По частната жалба против Разпореждане № 260230 от 14.02.2023 година:

Според жалбата Разпореждането се явява неправилно и не отчита законови разпоредби, конкретно тези на чл.226 и чл.429 от ГПК.Твърди се, че неиздаването на ИЛ би могло да доведе до положение, в което неговия процесуален субституент няма да се снабди с ИЛ и това би ограничило възможността на молителя да участва в Изпълнителен процес, като защити правата си.По същество искането е атакуваното разпореждане да бъде отменено и се издаде ИЛ в полза на Б. Б. Б..

Производството по издаване на изпълнителен лист въз основа на визираните в [чл. 404, т. 1 от ГПК](#) изпълнителни основания е регламентирано в чл.405 – чл.408 ГПК. При произнасяне по искане за издаване на изпълнителен лист проверката, която дължи компетентният съд, е относно правото за принудително изпълнение в полза на соченото като кредитор лице и срещу посочения длъжник по изпълняемото право, установено в съответното изпълнително основание. С оглед формалната доказателствена сила на подлежащите на принудително изпълнение съдебни или арбитражни актове тази проверка е ограничена, поради което не се касае за исково производство. Затова при произнасяне по молба по [чл. 405, ал. 1 ГПК](#), съответно при реализиране на предвидената в [чл. 407, ал. 1 ГПК](#) въззивна проверка за законосъобразност на постановено разпореждане, не се дава разрешение на материалноправен спор, свързан с предмета на делото, а се разрешава процесуален въпрос за наличие на предпоставки за принудително изпълнение на акта, въз основа на който е поискано издаване на изпълнителния лист.Компетентен да издаде изпълнителния лист е съдът, който е постановил решението – в случая ВРС.За да се издаде изпълнителен лист обаче е необходим осъдителен диспозитив. В случаи като настоящия - ако в течение на производството спорното право бъде прехвърлено върху друго, делото следва своя ход между първоначалните страни ([чл. 226, ал. 1 ГПК](#)), като постановеното решение във всички случаи съставлява пресъдено нещо и спрямо приобретателя, с изключение на действията на вписването, когато се отнася за недвижим имот ([чл. 226, ал. 3 ГПК](#)). В случаите, когато по време на съдебно производство относно собствеността на недвижим имот е налице прехвърляне от несобственик – ответник, (не) вписването на исковата молба няма отношение към приобретателя, тъй като то има само оповестително, но не и защитно действие. Невписването на исковата молба не е пречка собственикът да ревандикира имота си от субекта, сключил прехвърлителен договор с ответника по иска за собственост. Вписването на актове за придобиване на собственост защитава само лицата, които са придобили имот и са вписали придобивното си основание по-рано от други

лица, които валидно са придобили същия имот от същия праводател, но не защитава лица, които са придобили имот от несобственик спрямо действителния собственик.

В съответствие с Решение № 43 от 14.04.2014 г. на ВКС по гр. д. № 6421/2013 г., II г. о., ГК, докладчик председателят К.В. източник на силата на присъдено нещо действително е правораздавателната воля на съда, формирана поначало в диспозитива на съдебното решение, но по-важно е да се има предвид, че силата на присъдено нещо се формира по отношение на спорното право, индивидуализирано посредством основаниято и петитума на исковата молба. Според ВКС - Решение № 167 от 9.11.2010 г. на ВКС по т. д. № 1012/2009 г., II т. о., ТК, докладчик съдията Б.Й. на обжалване подлежи самото решение /т.нар. диспозитив/, с което съдът се произнася със сила на присъдено нещо относно съществуването на спорното материално право, въведено с основаниято и петитума на иска като предмет на делото. Мотивите към решението, които съдържат констатации за доказателствени факти, юридически факти и преюдициални правоотношения, не са източник на правни последици и не са част от решението. Поради това те не могат да бъдат предмет на самостоятелно въззивно и касационно обжалване, отделно и независимо от решението по съществото на правния спор. Посоченото разрешение е относимо както към предметния обхват на жалбата, изхождаща от главна страна в процеса, така и към предмета на обжалване при жалба, подадена от подпомагаща страна по смисъла на чл. 218 от ГПК. **Процесуалният закон признава на подпомагащата страна самостоятелно право на жалба, чието упражняване може да има за цел единствено постигане на благоприятен за подпомаганата страна изход на делото, не и защита на материални права на обжалващия, произтичащи от вътрешните отношения с подпомагания. Третото лице - помагач е легитимирано да обжалва решението, с което е разрешен правният спор между главните страни със съдържанието, въведено от ищеца с основаниято и петитума на предявения иск.**

Към горното може да се добави и задължителната практика на ВКС, изразена в **Тълкувателно Решение № 3 от 19.12.2013 г. на ВКС по т. д. № 3/2013 г., ОСГК**, докладчик съдията С.К., т.3 от което казва, че съгласно чл. 226, ал. 2, изр. второ ГПК /чл. 121, ал. 2, изр. второ ГПК-отм./, ако в течение на производството спорното право бъде прехвърлено върху друго, приобретателят може да замести своя праводател само при условията на чл. 222 ГПК /чл. 117, ал. 1 ГПК-отм./, т. е. само със съгласието на двете страни и на лицето, което встъпва като страна по делото. Ако такова съгласие не бъде постигнато, делото следва своя ход между първоначалните страни, като приобретателят може да встъпи или да бъде привлечен в делото като трето лице, но постановеното решение във всички случаи съставлява пресъдено нещо и спрямо приобретателя. ВКС приема, че при извършено разпореждане със спорното право от съсобственик /съделител/ в полза на друго лице в хода на делбеното производство във фазата по допускане на делбата, се прилагат разпоредбите на чл. 226 ГПК /чл. 121 ГПК-отм./. Лице, придобило права по силата на разпоредителна сделка по време на първата фаза на делбения процес

след предявяване на иска за делба, може да участва като главна страна в производството като замести своя праводател със съгласието на всички съделители или да встъпи главно по реда на [чл. 225 ГПК /чл. 181 ГПК \(отм.\)](#) в първа или във втора фаза на производството. След влизане в сила на решението по допускане на делбата във фазата по извършването приобретателят участва чрез своя процесуален субституент /прехвърлителя/, ако не изрази воля да встъпи в процеса като подпомагаща страна или по реда на [чл. 225 ГПК /чл. 181 ГПК \(отм.\)](#). Приобретателят ще бъде обвързан от решението по извършване на делбата независимо от това дали е встъпил в производството, заместил е прехвърлителя или е участвал в производството чрез своя процесуален субституент. Съсобствеността ще се счита прекратена и по отношение на него, независимо в чий дял ще се падне имотът. Както е прието и в т. 1 на [ППВС № 4/30.10.1964 г.](#), макар делбата да е особено исково производство, не съществува основание разпоредбата на [чл. 121 ГПК \(отм.\)](#), респ. [чл. 226 от действащия ГПК](#) да не се прилага и в случаите, когато в течение на делбеното производство някой от съделителите прехвърли притежавания от него дял в полза на трето на съсобствеността лице. [Глава 29 ГПК /глава 28 ГПК-отм./](#) не съдържа специални правила досежно конституирането на страните в това производство. Приложение следва да намерят общите правила на ГПК, уреждащи процесуалноправното положение на страните при извършено в хода на производството разпореждане с правото, предмет на делбата. Макар прехвърлянето на дела да променя носителя на правото на собственост, според установеното в [чл. 226, ал. 1 ГПК /чл. 121, ал. 1 ГПК-отм./](#) процесуално правило, делото продължава своя ход между първоначалните страни, като по реда на [чл. 226, ал. 2, изр. второ ГПК /чл. 121, ал. 2, изр. второ ГПК-отм./](#) приобретателят може да замести своя праводател само със съгласието на всички съделители и на лицето, което встъпва като страна по делото. Ако подобно съгласие не бъде постигнато, делото продължава своя ход с участието на първоначалните съделители - прехвърлителят участва в процеса като процесуален субституент на приобретателя, като процесуалната му легитимация произтича от самия закон. Прехвърлянето на идеална част от съсобствен имот в хода на делбеното производство представлява правомерно, разрешено от закона действие, тъй като с предявяването на иска за делба съделителите не губят правото си да се разпореждат с притежавания от тях дял, вкл. и когато исквата молба е вписана. Конституирането на приобретателя наред с прехвърлителя обаче не е необходимо, тъй като прехвърлителят участва като процесуален субституент на приобретателя, процесуалната му легитимация произтича от самия закон, въпреки че не е носител на материалното право и съгласно [чл. 226, ал. 3 ГПК /чл. 121, ал. 3 ГПК-отм./](#) постановеното решение във всички случаи ще съставлява пресъдено нещо както за съделителите, така и спрямо приобретателя по въпросите дали имотът е съсобствен между съделителите и какви са делбените им права, като признатите на прехвърлителя права ще се считат за права на приобретателя. С решението по допускане на делбата съдът се произнася по въпросите между кои лица и за кои имоти следва тя да бъде извършена, както и каква е частта на всеки съделител. Ако приобретателят

замести своя праводател със съгласието на всички съделители, то с решението по допускане на делбата ще бъде признато неговото право да участва при извършването на делбата. Ако обаче съгласие за заместване не бъде постигнато, с решението по допускане на делбата ще бъде признато правото на прехвърлителя да участва във втората фаза на делбеното производство и силата на пресъдено нещо ще обвърже както участващите в делбеното производство, така и приобретателя, вкл. и в отношенията помежду им по тези въпроси. В отношенията между приобретателя и прехвърлителя обаче от материалноправна гледна точка правата върху валидно прехвърлената идеална част от имота ще се считат права на приобретателя, поради което във фазата по извършване на делбата прехвърлителят ще участва като процесуален субституент на приобретателя. С влизане в сила на решението по извършване на делбата съсобствеността ще се счита прекратена и спрямо приобретателя, независимо в чий дял се е паднал имотът. Ако предмет на делбата е само един имот и той бъде поставен в дял на прехвърлителя, вещноправните последици на решението ще настъпят в правната сфера на приобретателя, а ако имотът бъде поставен в дял на друг съделител, **приобретателят ще има правото да получи дължимите за уравниение на дяловете суми, присъдени на прехвърлителя.** Ако предмет на делбата са няколко имота и имотът, част от който е била прехвърлена в хода на делбеното производство се падне в дял на прехвърлителя, вещноправните последици на решението по извършване на делбата ще настъпят в правната сфера на приобретателя. Ако обаче този имот се падне в дял на друг съделител, **приобретателят ще има правото да претендира връщане на даденото по договора от прехвърлителя - чл. 192 ЗЗД.** Вещноправните последици на решението по извършване на делбата във всички случаи ще настъпят и спрямо приобретателя, дори същият да не е взел участие в делбеното производство като главна страна, вкл. и когато прехвърлянето на спорното право е останало неизвестно за съда.

Ето защо, по тези съображения, и като приема, че производството по издаване на ИЛ е строго специфично – в него се проверява дали лицето, което е посочено като кредитор има право на принудително изпълнение, както и лицето против което е възникнало изпълняемото право, е длъжник, настоящата инстанция приема, че атакуваното разпореждане е правилно.

Предвид изложеното, ВОС,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260027 от 08.03.2023 година, постановено по гр.дело № 5309/2012 година, с което е допуснато поправка на ОФГ в Решение № 260443 от 30.11.2022 година по същото дело, на ВРС, двадесет и шести състав.

ПОТВЪРЖДАВА Разпореждане № 260230 от 14.02.2023 година, постановено по гр.дело № 5309/2012 година, с което е оставено без уважение искането за издаване на изпълнителен лист.

Решението подлежи на касационно обжалване пред състав на Върховен Касационен Съд на Р България, в едномесечен срок от съобщаването на страните, при условията на чл.280 от ГПК, **само в частта**, с която съдът е потвърдил решението за допускане на ОФГ.В останалата му част решението е необжалваемо.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____